Het kiezen van de juiste roos is lastig. Gelukkig zijn er kwekers die helpen. Eric Mulders kweekt een bescheiden sortiment van onderhoudsarme rozen op eigen wortel. ‘Gezonde, sterke rozen. Alleen voeding is het jaarlijkse aandachtspunt.’

Tekst en fotografie: Emiel van den Berg

Plantnaam: Rosa - Roos
Groeivorm: heester- en klimvormen
Blad: samengesteld, donkergroen
Bloem: diverse kleuren, soms geurend
Bijzonderheden: bottels bij diverse soorten

Rosa ‘Charma’

ERIC MULDERS:

‘Op eigen wortel heeft veel voordelen’

De roos speelt al eeuwenlang een centrale rol binnen de tuincultuur. Bloemblaadjes dienden in de klassieke oudheid als grondstof voor geurende parfums, de Egyptenaren maakten kransen van gedroogde rozenknoppen en ook de Grieken gebruikten de roos als decoratieve versiering bij feesten. Wat later pasten de Romeinen rozenblaadjes toe in cosmetica, parfums en gerechten waarna de roos langzaamaan vanuit het Midden-Oosten zijn intrede deed in onze omgeving.
Gedurende de Middeleeuwen was de heester in heel Europa bijzonder geliefd. Naast de indrukwekkende bloei en geur speelde ook het medicinale aspect een rol. Door spontane kruisingen breidde het geslacht zich langzaam uit en ontstonden er steeds meer rassen. Het waren de Fransen die begin achttiende eeuw begonnen met de kweek van nieuwe rozen waardoor deze aantrekkelijke plant sterk in populariteit steeg. Momenteel is het vooral de groep David Austinrozen die de roos weer prominent op de voorgrond heeft geplaatst en inmiddels heeft het sortiment voor elke plek in elke tuin wel een roos beschikbaar. De groep patiorozen bijvoorbeeld is uitermate geschikt voor de steeds kleiner wordende particuliere tuin en ook voor het openbare groen zijn geschikte rozen beschikbaar.

EIGEN WORTEL

Kwekerij Mulders ‘Rosa & Acers’ kweekt, zoals de naam duidelijk maakt, rozen en esdoorns. Bij de rozen draait het voornamelijk om gestekte heesterrozen, rozen die groeien op eigen wortel. “Dat heeft veel voordelen en die zijn lang niet voldoende bekend”, vertelt kweker Eric Mulders. Om te beginnen is de vermeerderingswijze sneller dan het traditionele oculeren, wat vroeger vrijwel altijd gebeurde om de winterhardheid te garanderen. Door het mindere werk is de teelt korter en de plant uiteindelijk goedkoper. “Winterhardheid wordt uitgebreid getest, van onze cultivars is die prima.”
Een ander voordeel van rozen op eigen wortel is het ontbreken van wildopslag en het feit dat de planten elk voorjaar eenvoudigweg tot zo’n 10 centimeter boven de grond zijn af te knippen. De locatie van de buitenogen speelt geen rol meer. “Voor het onderhoud is dat een enorme winst.”
Niet alle rozen zijn geschikt voor vermeerdering via stek. Soms kan de bloei tegenvallen. De selectie van Mulders bestaat uit doorbloeiers – “meestal tot aan de eerste nachtvorst” – die zichzelf opschonen. Het wegknippen van uitgebloeide takken mag, maar dat betekent ook dat de eventuele bottels verdwijnen. “De takken van Rosa ‘Chapeau’ bijvoorbeeld zijn na de bloei gevuld met een overdaad aan kleine rode bottels. Ook ‘Charma’, ‘Symphonica’ en ‘Satchmo’ produceren bottels die tot aan het einde van de winter decoratief blijven.”
Nog een andere reden om snoei tot in het vroege voorjaar uit te stellen, is dat veel cultivars hun blad lang vasthouden, zeker als de temperatuur niet te veel daalt. “Een teken dat het om een sterke selectie gaat. Vaak wordt gedacht dat dat laatste alleen bij kleinbloemige rozen voorkomt, maar dat is niet zo. ‘Chapeau’, ‘Charma’ en ‘Symphonica’ hebben relatief grote bloemen.”

BIOBEMESTING

Om de rozen gezond en rijkbloeiend te houden, is een gezonde bodem en een goede bemesting essentieel. Mulders adviseert om vóór aanplant ruim organische mest toe te voegen, bijvoorbeeld in de vorm van gecomposteerd blad of oude stalmest. Is de bodem goed, dan blijft bijmesten van belang. “Zeker ook bij rozen in pot zoals de particulier ze vaak op het terras gebruikt.” Hij geeft de voorkeur aan biologische bemesting. “Je moet de plant niet opjagen.” Zelf kweekt hij ook zoveel mogelijk biologisch. Greenpeace heeft dat in werking gezet. “Die introduceerde de term ‘plofplanten’ en heeft de consument bewust gemaakt van het belang van ‘schone’ planten. Daarbij is het aan ons kwekers om alleen voor de gezondste soorten en cultivars te gaan, en aan hoveniers en ontwerpers om daarvoor te kiezen.”